

Friskare djur och mer mjölk med VMS på KRAV-gård

Det är sammanfattningen av ett år med VMS på gården Sundboby utanför Lindesberg. Den 8 november 2004 är ett datum som inte glöms bort. Det var dagen när man för första gången tryckte på startknappen på VMS hos Anna-Karin och Anders Svedjelid på Sundboby. Sedan dess har mycket förändrats.

Sundboby är sedan 1999 en KRAV-godkänd gård och vid övergången till robotmjölkning med VMS hade de en avkastning på ca 8.500 kg. De hade ett celltal på runt 200.000 i den gamla ladugården, som hade plats för ett 35-tal uppbundna kor.

– Det är klart att miljön inte var den bästa för djuren i det gamla stallet. Det märker vi nu i den nya ladugården där vi kommit ned till ca 130.000 celler. Samtidigt har antalet mastiter minskat kraftigt. Under året har dessutom avkastningen ökat till ca 9.500 kg och det finns definitivt mer att ge framhåller Anders och Anna-Karin Svedjelid som driver gården Sundboby.

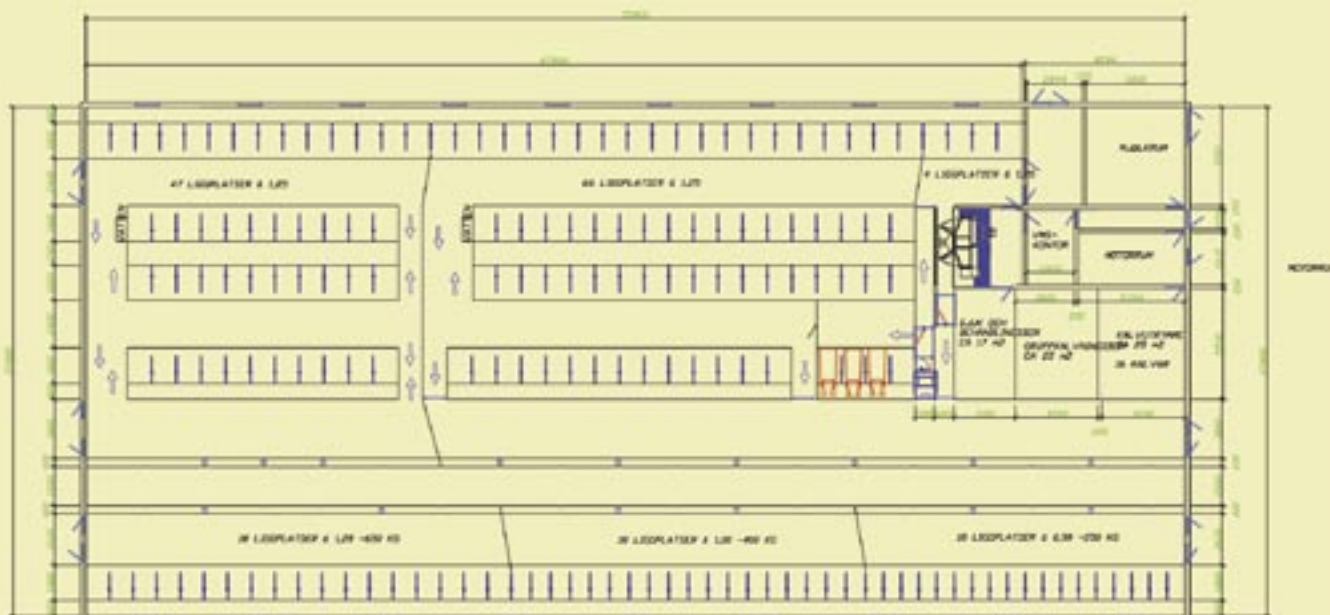
Helt ny och kall lösdrift

På Sundboby valde man att bygga helt nytt och i utförande med kall lösdrift. Valet av kall lösdrift var inte bara en ekonomisk fråga. Anders känner av allergi och upplevde det kalla alternativet som bättre också för honom. Som kallast

har det varit -28°.

– Då hade vi lite problem med påfrysning i gödselgångarna. Från -15° och kallare kan vi uppleva vissa störningar, speciellt om det blir längre kalla perioder. Normalt är dock de kalla perioderna så korta att det inte vållar några stora problem, menar både Anders och Anna-Karin. Ingången

Planritning över den nya VMS-ladugården på Sundboby.

Anders och Anna-Karin tillsammans med Daniel Fagrell (t v) framför datorn och driftsledningen för VMS.

till VMS, som står varmt och välskött, är försedd med en plastjalusi. Det medför inga som helst problem för korna, säger Anders.

Den totala kostnaden landade på ca 5 miljoner kronor.

I den kostnaden ingår, förutom 75 ko-platser, också ungdjursplatser (totalt 170 djur), mjölkkvot och all utrustning.

– Vi tycker att det slutade på en rimlig investering, konstaterar Anders och Anna-Karin. För att snabbt komma igång med produktionen så köptes ett 40-tal rekryteringsdjur in i förväg.

Styrd kotrafik med fri tillgång till grovfoder

– Vi hade ritningen klar med traditionell planering av kotrafiken, när Sven Pettersson från DeLaval, kom hit och presenterade de nya tankegångarna med omvänd kotrafik. Det kändes väldigt rätt, så i sista minuten ändrade vi till det nya konceptet. Det har vi absolut inte ångrat, försäkrar Anders. – Vi hämtar inga kor och vi upplever att kotrafiken flyter väldigt bra. Vi har tio till tolv passager per ko och dygn genom Smartgrinden. Det innebär väldigt regelbunden kontroll av kornas mjölkningstillstånd samtidigt som

eventuellt ofullständigt mjölkade kor snabbt kommer tillbaka. Vi har i och för sig bara någon enstaka ofullständigt mjölkad per dygn. Det har säkert haft betydelse för den gynnsamma utvecklingen av både avkastning och juverhälsa, berättar Anders.

Lägre servicekostnad med uppgradering till hydraulisk drift

I september valde man att uppgradera VMS med hydraulisk drift. – Vi vill hänga med på möjligheter till uppgradering redan från början, säger Anders, annars är det risk att det inte blir av.

– Robotarmen har blivit mer distinkt med den hydrauliska driften än med den tidigare tryckluftsstyrda. Jag tycker att armen inte ger efter på samma sätt, den verkar mer envis, noterar Anna-Karin. Den verkar också starkare även om den jobbar försiktigt. Kapaciteten har definitivt ökat och vi räknar med att öka till 65-70 kor vilket vi inte ser som något problem, fortsätter hon.

– Servicekostnaden är en annan positiv överraskning. Numera behöver vi bara serva VMS-enheterna tre gånger per år, berättar Anders och Anna-Karin entusiastiskt.

Martin Wind, som är VMS-servicetekniker i området, påpekar också att tiden för service dessutom har blivit kortare, vilket ytterligare understryker värdet av hydraulik.

Friare liv med robotmjölkning

– Vi ville helt enkelt komma bort från det tunga och slit-samma arbete som traditionell mjölkning innebär, sammanfattar Anders och Anna-Karin som huvudsak till sin investering. Det har dessutom givit oss ett friare liv. Nu kan vi gå till ladugården när det passar oss. Vi behöver inte gå dit klockan sex, det kan faktiskt få dröja till halv åtta någon gång. Givetvis måste man ha kontroll på verksamheten, men det har man tid med när man slipper mjölkningsarbetet, betonar de glatt.

Bete, inget problem

– Som KRAV-gård har man lite speciella krav att tillgodose när det gäller betesdriften. Vi har betesmarkerna centralt runt gården och det är nog inte mer än runt 400 meter till det som ligger längst bort. Det har fungerat förvånansvärt bra hela tiden, konstaterar Anders.

Som avslutning på vårt samtal tillägger Anders att han gärna skulle se möjlighet till ytterligare utbildning i driftsledningsprogrammet. Anders uppskattar programmet, men skulle gärna se att man kunde utnyttja ännu mera av dess resurser. Anna-Karin instämmer även om hon förefaller ha fallenhet för det här med driftsledningsprogram.

Utsikt från personalrummet över den tilltalande VMS-ladugården som har den nya planlösningen med "Styrd kotrafik med fri tillgång till grovfoder" och som fungerar så väl.